

1. Здійснювати дослідження стану якості ґрунтів, що потрапляють в санітарно-захисну зону підприємства, у випадку погіршення їх стану, передбачити компенсаційні заходи та забезпечити їх подальше виконання

На виконання п.1 Плану та графіку післяпроектного моніторингу планованої діяльності «Розробка та технічна рекультивация Негребівського родовища доломітів Житомирського району Житомирської області (1 черга)» проводиться моніторинг впливу планованої діяльності на стан якості ґрунтів, що потрапляють в санітарно-захисну зону.

Періодичність проведення – щопівроку.

У першому півріччі 2026 року моніторинг стану ґрунтів буде проведено у II кварталі.

2. Здійснювати маркшейдерський відомчий контроль за правильністю розробки родовища, за виконанням вимог по охороні надр і найбільш повному вилученню з надр корисної копалини, за виконанням заходів, що забезпечують при проведенні гірничих робіт безпечність для життя і здоров'я робітників і охорону об'єктів, споруд від шкідливого впливу цих робіт

На виконання п.2 Плану та графіку післяпроектного моніторингу планованої діяльності «Розробка та технічна рекультивація Негребівського родовища доломітів Житомирського району Житомирської області (1 черга)» проводиться маркшейдерський відомчий контроль за правильністю розробки родовища.

Періодичність проведення – щопівроку.

У I кварталі 2026 року ведення гірничих робіт на кар'єрі не відбувалось.

3. Здійснювати моніторинг впливу планованої діяльності на якість атмосферного повітря на межі санітарно-захисної зони та на межі найближчої житлової забудови.

На виконання п.3 Плану та графіку післяпроектного моніторингу планованої діяльності «Розробка та технічна рекультивация Негребівського родовища доломітів Житомирського району Житомирської області (1 черга)», лабораторією ТОВ «ЕКОМЕНДЖМЕНТ ГРУПП» щоквартально відбираються проби повітря на межі СЗЗ та найближчої житлової забудови.

У 1 кварталі 2026 р. лабораторією ТОВ «ЕКОМЕНДЖМЕНТ ГРУПП» було відібрано проби повітря на межі СЗЗ та на межі найближчої житлової забудови.

Порівняння результатів досліджень повітря згідно Протоколу № 24/001 від 20 березня 2026 року та гранично-допустимих концентрацій забруднюючих речовин наведено у таблиці 3.1

Таблиця 3.1

№ точки відбору	Точка відбору проб	Назва речовини	Результат дослідження концентрації, мг/м ³			
			разова		середньодобова	
			виявлена	ГДК	виявлена	ГДК
1	Межа санітарно-захисної зони	діоксид азоту	0,073	0,2		
		діоксид азоту	0,071	0,2		
		діоксид азоту	0,077	0,2		
		сірки діоксид	0,048	0,5		
		сірки діоксид	0,059	0,5		
		сірки діоксид	0,056	0,5		
		речовини у вигляді суспендованих твердих частинок	<0,26	0,5		
		речовини у вигляді суспендованих твердих частинок	<0,26	0,5		
		речовини у вигляді суспендованих твердих частинок	<0,26	0,5		
		оксид вуглецю	0	5,0		
		оксид вуглецю	0	5,0		
		оксид вуглецю	0	5,0		

Таблиця 3.2

№ точки відбору	Точка відбору проб	Назва речовини	Результат дослідження концентрації, мг/м ³			
			разова		середньодобова	
			виявлена	ГДК	виявлена	ГДК
2	Межа найближчої житлової забудови	діоксид азоту	0,084	0,2		
		діоксид азоту	0,079	0,2		
		діоксид азоту	0,071	0,2		
		сірки діоксид	0,027	0,5		
		сірки діоксид	0,032	0,5		
		сірки діоксид	0,043	0,5		
		речовини у вигляді суспендованих твердих частинок	<0,26	0,5		
		речовини у вигляді суспендованих твердих частинок	<0,26	0,5		
		речовини у вигляді суспендованих твердих частинок	<0,26	0,5		
		оксид вуглецю	0	5,0		
		оксид вуглецю	0	5,0		
		оксид вуглецю	0	5,0		

Повітря на межі санітарно-захисної зони відповідає санітарно-гігієнічним вимогам.

4. Надавати інформацію та матеріали відеофіксації стосовно виконання заходів з пилоподавлення та їх ефективності з відображенням часу та дати проведення даних робіт на флеш-носіях або оптичних накопичувачах

На виконання п.4 Плану та графіку післяпроектного моніторингу планованої діяльності «Розробка та технічна рекультивация Негребівського родовища доломітів Житомирського району Житомирської області (1 черга)» необхідно надавати інформацію та матеріали відеофіксації стосовно виконання заходів з пилоподавлення та їх ефективності з відображенням часу та дати проведення даних робіт.

У I кварталі 2026 року ведення гірничих робіт на кар'єрі не відбувалосьь.

5. Здійснювати гідрогеологічні спостереження за режимом підземних та поверхневих вод в межах впливу території планованої діяльності

На виконання п.5 Плану та графіку післяпроектного моніторингу планованої діяльності «Розробка та технічна рекультивация Негребівського родовища доломітів Житомирського району Житомирської області (1 черга)» необхідно здійснювати гідрогеологічні спостереження за режимом підземних та поверхневих вод в межах впливу території планованої діяльності.

Спостереження за режимом поверхневих та підземних вод ведеться по 4 точкам – підземні води; 3 точки – поверхневі води.

Геолого-гідрологічне обстеження заплави р. Білка та зони впливу планованої діяльності ТОВ «Доломіне» виконувалось в процесі планової діяльності 24.03. 2026 р. пішохідними маршрутами з описом 8 контрольних точок спостережень.

Дослідження в контрольних точках 24.03.2026 р.

К.т. 1 знаходиться на правобічному впадінні колишнього водозливного каналу в. р. Білка. Русло річки шириною 4-5 м сильно замулене, що сприяє поширенню в ньому болотної рослинності. Заплава по обидва боки на ширину до 50-100 м заросла густим очеретом з острівцями вільхи. Перша надзаплавна тераса р. Білка слабо виражена і має вигляд зандрової рівнини зайнятої луками і рідколіссям.

Ознак руху води в річці не спостерігається, вода напівпрозора, місцями з іржавим відтінком. Глибина річки не перевищує 0,6 м.

Водовідвідний канал має двобічні насипні бруствери висотою до 2 м, шириною близько 5 м в основі, та 10 м поверху, глибину - близько 5 м від поверхні брустверів. На днищі каналу наявна вода. Днище і береги каналу пориті сухою травою, очеретом, осокою і вільхою. Канал зберігає пропускну спроможність для скиду води з кар'єру в значних обсягах (понад 3000 м³/добу).

К.т. 2 знаходиться на правому березі р. Білка за 500 м доверху по течії від місця скиду зворотних вод. Русло річки шириною 5-6 м сильно замулене, що сприяє поширенню в ньому болотної рослинності. Глибина річки від врізу води до дна не перевищує 0,8 м.

Правий берег річки піднятий на 1,5 м та має схил під кутом 30 градусів. По ньому прокладена ґрунтова дорога, що водночас слугує греблею для ставка, розмішеного південніше. Лівий берег річки рівнинний і є заболоченою заплавою порослою високою травою, очеретом і осокою.

Ознак руху води в річці не спостерігається. Вода напівпрозора, покрита ряскою. Глибина річки не перевищує 0,6-0,7 м.

К.т. 3. знаходиться на правому березі р. Білка за 500 м вниз по течії від місця скиду зворотніх вод. Русло річки шириною 4-6 м сильно замулене, що сприяє поширенню в ньому болотної рослинності. Глибина річки від врізу води до дна не перевищує 0,8 м.

Правий і лівий береги річки низинні, поступово переходять в заплаву, поверхня якої піднята на 0,6 м над врізом води в річці. Ознак руху води в річці не спостерігається. Вода напівпрозора, покрита. Глибина річки не перевищує 0,7 м.

К.т. 4. Знаходиться на межі СЗЗ, її північно-східної частини, поблизу західної околиці с. Негребівка. Місцевість являє собою зандрову рівнину, на бідних дерново-підзолистих піщаних ґрунтах якої сформувались місцями заболочені травянисті луки з острівками рідколісся з канадської молоді сосни, берези та очеретяно-вільхових чагарників. Ознаки сільськогосподарської та лісогосподарської діяльності тут відсутні. Поверхня луків покрита минулорічною сухою травою. Поблизу ґрунтової дороги спостерігаються вчиті в землю кілки, що зазначають кутові точки пайових наділів.

К.т. 5. знаходиться по вул. Центральна с. Негребівка. Обстежено три садиби, що є найближчими житловими забудовами відносно кар'єру з розробки Негребівського родовища доломітів.

Одна із садиб занедбана без ознак господарської діяльності на подвір'ї. Колодязь біля неї замулений, без ливни та відра. Сусідня садиба в доброму стані, огорожена дерев'яним частоколом з бляшаними воротами. Мешканці в ній на час досліджень були відсутні. Поблизу садиби наявний колодязь, в середині якого пройдена сведловина на міжпластові води облаштована електричною водяною помпою. На території сусідньої садиби що розташована за 100 м північніше к.т. 5 колодязь також замулений, а поруч облаштована сведловина на міжпластові води.

Дана гідрогеологічна ситуація є типовою не тільки для с. Негребівка, а і для всього Полісся, де колодязі у приповерхневому водоносному горизонті ґрунтових вод у четвертинних відкладах в маловодні роки міліють і замулюються пливунями. Для водозабезпечення садиб їхні мешканці змушені облаштовувати відносно глибокі сведловини в неоген-палеогенових відкладах, що містять міжпластові води.

К.т. 6. Знаходиться на межі СЗЗ, її південно-східної частини, поблизу ґрунтової дороги, що веде зі сходу до с. Негребівка. Місцевість являє собою зандрову рівнину, на бідних дерново-підзолистих піщаних ґрунтах якої сформувались трав'яністі луки з острівками канадської молоді сосни, берези та вільхових чагарників. Спостерігається підтоплення, внаслідок недавнього танення снігу, що ще залишився в сусідньому густому сосняку.

К.т. 7 знаходиться на правобережжі р. Білка за 250 м на південний схід від її русла, поблизу північної межі СЗЗ. Місцевість являє собою зандрову рівнину, на бідних дерново-підзолистих піщаних ґрунтах якої сформувались трав'яністі луки з острівцями і поодинокими деревами канадської молоді сосни, берези та вільхових чагарників. Ознаки сільськогосподарської та лісогосподарської діяльності тут відсутні.

К.т. 8 знаходиться за 100 м на південний захід від південно-східної північної межі СЗЗ поблизу ґрунтової дороги на піщаній основі. Місцевість являє собою зандрову рівнину, на бідних дерново-підзолистих піщаних ґрунтах якої сформувались трав'яністі луки зі стеблами висохлої осоки та з поодинокими деревами канадської молоді сосни. Ознаки сільськогосподарської та лісогосподарської діяльності тут відсутні.

ВИСНОВОК:

1. Гідрологічні умови та екологічний стан заплави р. Білка в зоні впливу планової діяльності ТОВ, «Доломіне» відповідають типовим для малих річок Полісся. Станом на 25.03.2026 р. вони не зазнають істотної трансформації від скиду нормованих обсягів зворотних вод з Негребівського кар'єру для видобутку доломітів.

2. Геодезична прив'язка контрольних точок моніторингових спостережень виконувалось до початку планової діяльності ТОВ «Доломіне» 01.10.2025 р. за допомогою GNSS-приймача сертифікованим геодезистом гарантують достатню надійність подальших моніторингових спостережень в цих точках. Виконані до початку планової діяльності геодезичні заміри абсолютних позначок рівнів поверхневих і підземних вод рекомендовано прийняти за фонові. Станом на 25.03.2026 р. абсолютні позначки рівнів поверхневих вод у всіх контрольних точках на р. Білка піднялися: в к.т. 1 – на 0,22м; в к.т. 2 – на 0.20 м; в к.т.3 – на 0,20 м.

3. Визначені до початку планової діяльності фізико-хімічні властивості поверхневих і підземних вод в зоні впливу Негребівського кар'єру станом на 01.10.2025 р. відповідали нормативним були прийнятими за фонові показники. Станом на 25.03.2026 р. в точках досліджень (к.т. 1/3, 2/3, 3/3) зафіксовані перевищення ГДК по вмістах перманганатної окисності і загального заліза, але завдяки значному розбавленню (річка у 14,1 разів більша за об'ємом скиду), концентрація шкідливих речовин у річці не перевищить допустимі

норми. Найбільший вплив кар'єрні води при скиді в річку матимуть на загальне залізо (підвищення фону в контролюючих точках для поверхневих вод змінюється у межах від 9,4 рази до 3 разів, а для підземних вод – у межах від 5,15 рази до 1,78 разів), тоді як окисність перманганатна змінюється в межах від 1,13 рази до 3,66 рази для всіх вод), проте показники якості води залишаються в межах екологічної безпеки.

4. Вмісти фактичних забруднюючих речовин по залізу загальному, каламутності і перманганатної окисності у поверхневих та підземних водах досліджуваної території рекомендується довести до ГДК. Для очищення води в колодязях с. Негребівка і у кар'єрі, в разі її забруднення, доцільно застосувати вапнякове борошно для очищення водою (Технічні умови. ТУ У 23.5-00292623-003:2021) [2], а для очищення р. Білка - вапнякову крихту для очищення проточно-напірних вод фільтрацією (Технічні умови ТУ У 23.5-00292623-004:2021).

5. Підтоплені заплави р. Білки внаслідок підняття в ній рівня води на 0,2 м у контрольних точках моніторингу і в зоні впливу Негребівського кар'єру після відкачування з нього основного об'єму води станом на 25.03.2026 р. ніде інструментально не зафіксовано.

6. В зоні впливу Негребівського доломітового кар'єру при завершенні його осушення станом на 25.03.2026р. санітарні показники якості води виявились не гіршими за фонові, зафіксовані на початку планової діяльності ТОВ «Доломіне» станом на 06 жовтня 2025 р.

6. Здійснювати моніторинг впливу планованої діяльності на гідрологічний режим та якість поверхневих вод р. Білка

На виконання п.6 Плану та графіку післяпроектного моніторингу планованої діяльності «Розробка та технічна рекультивация Негребівського родовища доломітів Житомирського району Житомирської області (1 черга)» необхідно здійснювати моніторинг впливу планованої діяльності на гідрологічний режим та якість поверхневих вод р. Білка.

Спостереження за якістю зворотних вод ведеться по трьом точкам: на випуску, 500 м вище та 500 м нижче місця скиду.

На гідрологічному посту в к.т. 1 спостережний рівень води в р. Білка в жовтні 2025 р. відповідав нулю графіка даного водомірного посту на абсолютній позначці +158,055 м над рівнем моря. Станом 25.03.2026 р. спостережний **рівень води** в р. Білка **піднявся на 0,22 м** (рис. 2.1) відносно нуля графіка даного водомірного посту до абсолютної позначки +158,275 м над рівнем моря. В к.т. 1 із р. Білка відібрано пробу для хімічного аналізу води к.т. 1/3. Проба відбиралась у відповідності до ДСТУ EN ISO 5667-6:2025. Вода в пробі прозора, зі слабким болотним запахом. Температура води + 5 °С.

На гідрологічному посту в к.т. 2 спостережний рівень води в р. Білка відповідав нулю графіка даного водомірного посту на абсолютній позначці +158,485 м над рівнем моря станом на 06.10.2025р. Станом 25.03.2026 р. спостережний **рівень води** в р. Білка **піднявся на 0,20 м** відносно нуля графіка даного водомірного посту до абсолютної позначки +158,63 м над рівнем моря. В к.т. 2 із р. Білка відібрано для хімічного аналізу води к.т. 2 /3. Проба відбиралась у відповідності до ДСТУ EN ISO 5667-6:2025. Вода в пробі напівпрозора, з болотним запахом. Температура води + 10 °С.

На гідрологічному посту в к.т. 3 спостережний рівень води в р. Білка відповідав нулю графіка даного водомірного поста на абсолютній позначці +157,625м над рівнем моря станом на 06.10.2025р. Станом на 25.03.2026 р. спостережний **рівень води** в р. Білка **піднявся на 0,20 м** відносно нуля графіка даного водомірного посту до абсолютної позначки +157,83 м над рівнем моря. В **к.т. 3** із р. Білка відібрано пробу для хімічного аналізу води к.т. 3 /3. Проба відбиралась у відповідності до ДСТУ EN ISO 5667-6:2022. Вода в пробі прозора, зі слабким болотним запахом. Температура води + 5 °С.

Результати досліджень поверхневої води у р. Білка в процесі осушення Негребівського кар'єру **25.03.2026 р.** на випуску (к.т.1), 500 м вище (к.т.2) та 500 м нижче місця скиду (к.т.3) наведено у таблиці 6.1. Визначення властивостей і хімічного складу зазначених проб води виконано у гідрохімічній лабораторії кафедри водопостачання, водовідведення та бурової справи НУВГП, діяльність якої легітимізована Свідомством про відповідність системи керування вимірюваннями.

Таблиця 6.1

№ з/п	Показник	Од. виміру	Якість поверхневої води			Орієнтовно допустимі рівні (ОРД)
			На випуску	500 м вище скиду	500 м нижче скиду	
1	Азот амонійний	мг/дм ³	1,33	1,68	1,11	≤ 2,0
2	Водневий показник РН	Од.рН	7,05	7,4	7,2	6,5-8,5
3	Жорсткість загальна	Ммоль/дм ³	4,0	4,0	4,0	не нормується
4	Завислі речовини	мг/дм ³	<5,0	<5,0	<5,0	≤ 25,0
5	Залізо загальне	мг/дм ³	0,91	1,73	2,83	≤ 0,3
6	Кальцій	мг/дм ³	60,0	70,0	68,0	≤ 200
7	Лужність загальна	Ммоль/дм ³	3,1	-	3,0	не нормується
8	Магній	мг/дм ³	12,2	-	<10,0	≤ 40
9	Марганець	мг/дм ³	0,116	0,007	0,031	≤ 0,1
10	Нітрати	мг/дм ³	4,53	5,84	4,31	≤ 45,0
11	Нітроти	мг/дм ³	0,069	0,062	0,062	≤ 3,3
12	Окисність перманганатна	мгО/дм ³	10,48	19,6	18,3	≤ 7,0
13	Сульфати	мг/дм ³	<50,0	66,58	<50,0	≤ 100,0
14	Сухий залишок	мг/дм ³	225	277	248	не нормується
15	Фосфати	мг/дм ³	<0,03	0,032	0,037	≤ 0,7
16	Хлориди	мг/дм ³	14,54	16,86	16,28	≤ 350

7. Здійснювати спостереження за якістю зворотних вод, що скидаються в контрольних точках на випуску, 500 м вище та 500 м нижче місця скиду, шляхом проведення фізико-хімічного аналізу води та рівня токсичності відповідно до санітарних норм і правил

На виконання п.7 Плану та графіку післяпроектного моніторингу планованої діяльності «Розробка та технічна рекультивація Негребівського родовища доломітів Житомирського району Житомирської області (1 черга)» необхідно здійснювати спостереження за якістю зворотних вод, що скидаються в контрольних точках на випуску, 500 м вище та 500 м нижче місця скиду, шляхом проведення фізико-хімічного аналізу води та рівня токсичності відповідно до санітарних норм і правил.

Спостереження за якістю зворотних вод ведеться по трьом точкам: на випуску, 500 м вище та 500 м нижче місця скиду.

На гідрологічному посту в к.т. 1 спостережний рівень води в р. Білка в жовтні 2025 р. відповідав нулю графіка даного водомірного посту на абсолютній позначці +158,055 м над рівнем моря . Станом 25.03.2026 р. спостережний **рівень води** в р. Білка **піднявся на 0,22 м** (рис. 2.1) відносно нуля графіка даного водомірного посту до абсолютної позначки +158,275 м над рівнем моря. В к.т. 1 із р. Білка відібрано пробу для хімічного аналізу води к.т. 1/3 . Проба відбиралась у відповідності до ДСТУ EN ISO 5667-6:2025 . Вода в пробі прозора, зі слабким болотним запахом. Температура води + 5 °С.

На гідрологічному посту в к.т. 2 спостережний рівень води в р. Білка відповідав нулю графіка даного водомірного посту на абсолютній позначці +158,485 м над рівнем моря станом на 06.10.2025р. Станом 25.03.2026 р. спостережний **рівень води** в р. Білка **піднявся на 0,20 м** відносно нуля графіка даного водомірного посту до абсолютної позначки +158,63 м над рівнем моря. В к.т. 2 із р. Білка відібрано для хімічного аналізу води к.т. 2 /3. Проба відбиралась у відповідності до ДСТУ EN ISO 5667-6:2025. Вода в пробі напівпрозора, з болотним запахом. Температура води + 10 °С.

На гідрологічному посту в к.т. 3 спостережний рівень води в р. Білка відповідав нулю графіка даного водомірного поста на абсолютній позначці +157,625м над рівнем моря станом на 06.10.2025р. Станом на 25.03.2026 р. спостережний **рівень води** в р. Білка **піднявся на 0,20 м** відносно нуля графіка даного водомірного посту до абсолютної позначки +157,83 м над рівнем моря. В **к.т. 3** із р. Білка відібрано пробу для хімічного аналізу води к.т. 3 /3 . Проба відбиралась у відповідності до ДСТУ EN ISO 5667-6:2022 . Вода в пробі прозора, зі слабким болотним запахом. Температура води + 5 °С.

Результати досліджень поверхневої води у р. Білка в процесі осушення Негребівського кар`єру **25.03.2026 р.** на випуску (к.т.1) , 500 м вище (к.т.2) та 500 м нижче місця скиду (к.т.3) наведено у таблиці 7.1. Визначення властивостей і хімічного складу зазначених проб води виконано у гідрохімічній лабораторії кафедри водопостачання, водовідведення та бурової справи НУВГП, діяльність якої легітимізована Свідомством про відповідність системи керування вимірюваннями.

Таблиця 7.1

№ з/п	Показник	Од. виміру	Якість поверхневої води			Орієнтовно допустимі рівні (ОРД)
			На випуску	500 м вище скиду	500 м нижче скиду	
1	Азот амонійний	мг/дм ³	1,33	1,68	1,11	≤ 2,0
2	Водневий показник РН	Од.рН	7,05	7,4	7,2	6,5-8,5
3	Жорсткість загальна	Ммоль/дм ³	4,0	4,0	4,0	не нормується
4	Завислі речовини	мг/дм ³	<5,0	<5,0	<5,0	≤ 25,0
5	Залізо загальне	мг/дм ³	0,91	1,73	2,83	≤ 0,3
6	Кальцій	мг/дм ³	60,0	70,0	68,0	≤ 200
7	Лужність загальна	Ммоль/дм ³	3,1	-	3,0	не нормується
8	Магній	мг/дм ³	12,2	-	<10,0	≤ 40
9	Марганець	мг/дм ³	0,116	0,007	0,031	≤ 0,1
10	Нітрати	мг/дм ³	4,53	5,84	4,31	≤ 45,0
11	Нітроти	мг/дм ³	0,069	0,062	0,062	≤ 3,3
12	Окисність перманганатна	мгО/дм ³	10,48	19,6	18,3	≤ 7,0
13	Сульфати	мг/дм ³	<50,0	66,58	<50,0	≤ 100,0
14	Сухий залишок	мг/дм ³	225	277	248	не нормується
15	Фосфати	мг/дм ³	<0,03	0,032	0,037	≤ 0,7
16	Хлориди	мг/дм ³	14,54	16,86	16,28	≤ 350

Лабораторією ДУ «Рівненський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» 20.03.2026р. були відібрані проби зворотних вод – кар’єрної води на місці випуску у р. Білка (протокол дослідження води №295 від 30.03.2026 р.). Результати досліджень наведені у таблиці 7.3

Таблиця 7.3

№ з/п	Показник	Од. виміру	Якість зворотної води (кар’єрної) у місці випуску в р. Білка
1	Завислі речовини	мг/дм ³	4,8
2	БПК-5	мг/дм ³	3,0
3	ХСК	мг/дм ³	25,0
4	Залізо	мг/дм ³	0,22
5	Хлориди	мг/дм ³	28,5
6	Сульфати	мг/дм ³	12,5
7	Азот амонійний	мг/дм ³	0,1
8	Нітроти	мг/дм ³	0,01
9	Нітрати	мг/дм ³	0,5
10	Нафтопродукти	мг/дм ³	0,005
11	Поліфосфати	мг/дм ³	0,02

8. Здійснювати гідрогеологічні спостереження за режимом та якісними показниками підземних вод у зоні впливу планованої діяльності в мережі спостережних свердловин та за допомогою колодязів та водогосподарських свердловин в найближчій житловій забудові (у разі їх наявності)

На виконання п.8 Плану та графіку післяпроектного моніторингу планованої діяльності «Розробка та технічна рекультивация Негребівського родовища доломітів Житомирського району Житомирської області (1 черга)» необхідно здійснювати гідрогеологічні спостереження за режимом та якісними показниками підземних вод у зоні впливу планованої діяльності в мережі спостережних свердловин та за допомогою колодязів та водогосподарських свердловин в найближчій житловій забудові (у разі їх наявності).

Спостереження за режимом та якістю підземних вод ведеться по 4 точкам - 2 криницям та 2 свердловинам.

Вимірювання рівнів і відбір проб води на стадії відкачування основного об'єму води з Негребівського кар'єру

У відповідності до Плану і Графіку післяпроектного моніторингу планованої діяльності ТОВ «Доломіне» вимірювання рівнів і відбір проб підземних вод повторно було виконано в процесі осушення Негребівського доломітового кар'єру **25.03.2026 р.**

У занедбаному колодязі в к.т. 5/1 на околиці с. Негребівка спостережний рівень води встановлений лазерним дальноміром та вимірюванням гідрогеологічною рулеткою станом на 06.10.2025 р. відповідав нулю графіка даного водомірного посту на абсолютній позначці +164,17 м над рівнем моря, яка визначена, як різниця від абс. позначки цябрини вимірної GPS-приймачем та глибиною колодязя. Глибина колодязя виміряна гідрогеологічною рулеткою 25.03.2026 р. від цябрини до поверхні ґрунтових вод становить 2,93 м (а була 3,406 м та 3,52 м). Абсолютна позначка цябрини, визначена GPS-приймачем – +167,576 м. Станом на 25.03.2026 р. абсолютна позначка ДГВ в колодязі становить 164,65м, , а була +164,056 м, тобто **ДГВ піднялось на 0,594 м.** У занедбаному колодязі в к.т. 5/1 на околиці с. Негребівка відібрано пробу 5/1 - 3 на визначення хімічного складу води. Проба відбиралась у відповідності до ДСТУ EN ISO 5667-11:2005. Вода в пробі прозора, без запаху. Температура води + 8 °С.

У діючому колодязі в к.т. 5/2 на околиці с. Негребівка спостережний рівень води встановлений лазерним дальноміром та вимірюванням гідрогеологічною рулеткою станом на 06.10.2025р відповідав нулю графіка даного водомірного посту на абсолютній позначці +164,17 м. над рівнем моря, яка визначена, як різниця від абс. позначки цябрини вимірної GPS-приймачем та глибиною колодязя. Глибина колодязя виміряна гідрогеологічною рулеткою 25.03.2026 р. від цябрини до поверхні ґрунтових вод становить 2,83 м (а була 3,406). Абсолютна позначка цябрини, визначена GPS-приймачем – +167,745 м. Станом на 25.03.2026 р. абсолютна позначка ДГВ в колодязі становить + 164,915м, а була +164,17 м, тобто **ДГВ піднялось на 0,745 м.** У діючому колодязі в к.т. 5/2 на околиці с. Негребівка відібрано пробу 5/2 - 3 на визначення хімічного складу води. Проба відбиралась у відповідності до ДСТУ EN ISO 5667-11:2005. Вода в пробі прозора, без запаху. Температура води + 7 °С.

У спостережній свердловині в к.т. 7 станом на 25.03.2026 зафіксовано зникнення обсадної труби. ДГВ зафіксовано на глибині 1,0 м. Вимірювання глибини від геодезично прив'язаного гирла свердловини +161,879 м до дзеркала ґрунтових вод відбувалось

гідрогеологічною рулеткою. ДГВ встановлено на абсолютній позначці +160,879 м а було на позначці +159,879 м. **Рівень води у свердловині піднявся на 1,0 м.**

За 50 м західніше на околиці лісу колишня меліоративна канава на першій надзаплавній терасі р. Білка наполовину наповнена талими водами, що мають в пісках ймовірний зв'язок з ґрунтовими..

Гідрохімічну пробу з ґрунтових вод у свердловині к.т. 7 відібрати не вдалось у зв'язку із її щільним замуленням піском, що зсипався при вийманні обсадної труби.

У спостережній свердловині в к.т. 8 станом на 06.10.2025 р. рівень ґрунтових вод, встановлений вимірюванням гідрогеологічною рулеткою, відповідав нулю графіка даного водомірного посту на абсолютній позначці +160,24 м при фіксації гирла свердловини GPS-приймачем на позначці +163,589 м над рівнем моря. Станом на 25.03.2026 глибина до ДГВ, виміряна гідрогеологічною рулеткою, становить 2,11 м, а його абсолютна позначка - +161,479 м. Тобто рівень ДГВ піднявся на 1,24 м.

Після очисного відливу із спостережної свердловини к.т. 8 тросовим пробовідбірником желонкового типу підібрано пробу ґрунтової води 8/3.

Вода напівпрозора, без запаху, з температурою + 6°C. Відбирання проби підземної води на хімічний аналіз здійснювалось у відповідності до ДСТУ ISO 5667-11:2005.

У Негребівському кар'єрі з видобутку доломітів станом на 25.03.2026 р. основний об'єм води з кар'єру вже відкачано і її рівень опустився на глибину приблизно до 23 м. Даний рівень динамічний, позаяк до кар'єру надходять ґрунтові і міжпластові підземні води, а також із нього ще продовжується відкачка води мотопомпами у відстійник.

У верхній частині кар'єрних схилів спостерігаються численні джерела, з яких здійснюється дренаж ґрунтових вод. У днищі кар'єру також спостерігаються висхідні джерела, з яких самовиливаються тріщинні води в кристалічних породах продуктивного горизонту.

Результати досліджень підземних вод в процесі осушення Негребівського кар'єру **25.03.2026 р.** в двох колодязях (в. к.т. 5) та в спостережній свердловині (к.т. 8) наведено у таблиці 8.1. Визначення властивостей і хімічного складу зазначених проб води виконано у гідрохімічній лабораторії кафедри водопостачання, водовідведення та бурової справи НУВГП, діяльність якої легітимізована Свідоцтвом про відповідність системи керування вимірюваннями.

Таблиця 8.1

№ з/п	Показник	Од. виміру	Якість підземних вод			ГДК (вода систем централізованого питного водопостачання)
			К.т. 5/1 Колодязь	К.т. 5/2 Колодязь	К.т.8 Свердловина	
1	Амоній	мг/дм ³	1,33	0,71	1,77	≤ 2,6
2	Водневий показник РН	Од.рН	7,0	6,85	6,5	6,5-8,5
3	Жорсткість загальна	Ммоль/дм ³	2,75	2,2	2,0	≤ 10,0
4	Каламутність	мг/дм ³	2,44	0,47	7,23	≤ 3,5
5	Залізо загальне	мг/дм ³	1,78	0,73	1,03	≤ 1,0
6	Кальцій	мг/дм ³	52	40	28,0	-

7	Лужність загальна	Ммоль/дм ³	2,2	1,7	1,8	-
8	Магній	мг/дм ³	1,82	2,43	7,3	-
9	Марганець	мг/дм ³	0,123	0	0,112	≤ 0,5
10	Нітрати	мг/дм ³	5,31	6,42	2,89	≤ 50,0
11	Нітрити	мг/дм ³	0,067	0,033	0,041	≤ 3,3
12	Окисність перманганатна	мгО/дм ³	20,3	18,3	5,65	≤ 5,0
13	Сульфати	мг/дм ³	14,86	41,6	2,97	≤ 500
14	Сухий залишок	мг/дм ³	145	168	115	≤ 1500
15	Фосфати	мг/дм ³	<0,05	0,18	<0,05	-
16	Хлориди	мг/дм ³	<7,0	11,92	11,63	≤ 350

ВИСНОВОК:

1. Геодезична прив'язка контрольних точок моніторингових спостережень виконувалось до початку планової діяльності ТОВ «Доломіне» 01.10.2025 р. за допомогою GNSS-приймача сертифікованим геодезистом гарантують достатню надійність подальших моніторингових спостережень в цих точках. Виконані до початку планової діяльності геодезичні заміри абсолютних позначок рівнів поверхневих і підземних вод рекомендовано прийняти за фонові. Станом на 25.03.2026 р. у колодязях с. Негребівка у к.т. 5 підняття рівня дзеркала ґрунтових вод відбулось на 0,48 м та на 0,75 м. У дослідній свердловині №8 рівень води 1,24 м.

2. Вмісти фактичних забруднюючих речовин по залізу загальному, каламутності і перманганатної окисності у поверхневих та підземних водах досліджуваної території рекомендується довести до ГДК. Для очищення води в колодязях с. Негребівка і у кар'єрі, в разі її забруднення, доцільно застосувати вапнякове борошно для очищення водойм (Технічні умови. ТУ У 23.5-00292623-003:2021), а для очищення р. Білка - вапнякову крихту для очищення проточно-напірних вод фільтрацією (Технічні умови ТУ У 23.5-00292623-004:2021).

9. Дослідити причини зміни рівня підземних вод, у т.ч. за допомогою колодязів та водогосподарських свердловин в найближчій житловій забудові. У випадку підтвердження негативного впливу від реалізації планованої діяльності - призупинити діяльність до прийняття відповідного рішення (розробити проектні рішення та заходи, спрямовані на запобігання, відвернення, уникнення, зменшення, усунення негативного впливу на довкілля, у т.ч. компенсаційні)

На виконання п.9 Плану та графіку післяпроектного моніторингу планованої діяльності «Розробка та технічна рекультивація Негребівського родовища доломітів Житомирського району Житомирської області (1 черга)» необхідно дослідити причини зміни рівня підземних вод, у т.ч. за допомогою колодязів та водогосподарських свердловин в найближчій житловій забудові. У випадку підтвердження негативного впливу від реалізації планованої діяльності - призупинити діяльність до прийняття відповідного рішення (розробити проектні рішення та заходи, спрямовані на запобігання, відвернення, уникнення, зменшення, усунення негативного впливу на довкілля, у т.ч. компенсаційні).

Спостереження за режимом поверхневих та підземних вод ведеться по 4 точкам – підземні води; 3 точки – поверхневі води.

Спостереження за якістю зворотних вод ведеться по трьом точкам: на випуску, 500 м вище та 500 м нижче місця скиду.

Спостереження за якістю підземних вод ведеться по 2 криницям.

1. Гідрологічні умови та екологічний стан заплави р. Білка в зоні впливу планової діяльності ТОВ, «Доломіне» відповідають типовим для малих річок Полісся. Станом на 25.03.2026 р. вони не зазнають істотної трансформації від скиду нормованих обсягів зворотних вод з Негребівського кар'єру для видобутку доломітів.

2. Геодезична прив'язка 7-ми контрольних точок моніторингових спостережень виконувалось до початку планової діяльності ТОВ «Доломіне» 01.10.2025 р. за допомогою GNSS-приймача сертифікованим геодезистом гарантують достатню надійність подальших моніторингових спостережень в цих точках. Виконані до початку планової діяльності геодезичні заміри абсолютних позначок рівнів поверхневих і підземних вод рекомендовано прийняти за фонові. Станом на 25.03.2026 р. абсолютні позначки рівнів поверхневих вод у всіх контрольних точках на р. Білка піднялися: в к.т. 1 – на 0,22м; в к.т. 2 – на 0.20 м; в к.т.3 – на 0,20 м. У колодязях с. Негребівка у к.т. 5 підняття рівня дзеркала гі рунтових вод відбулось на 0,48 м та на 0,75 м. У дослідній свердловині №8 рівень води піднявся на 1,24 м.

3. Визначені до початку планової діяльності фізико-хімічні властивості поверхневих і підземних вод в зоні впливу Негребівського кар'єру станом на 01.10.2025 р. відповідали нормативним були прийнятими за фонові показники. Станом на 25.03.2026 р. в точках досліджень (к.т. 1/3, 2/3, 3/3, 5/1-3, 8/2) зафіксовані перевищення ГДК по вмістах перманганатної окисності і загального заліза, але завдяки значному розбавленню (річка у 14,1 разів більша за об'ємом скиду), концентрація шкідливих речовин у річці не перевищить допустимі норми. Найбільший вплив кар'єрної води при скиді в річку матимуть на загальне залізо (підвищення фону в контролюючих точках для поверхневих вод змінюється у межах від 9,4 рази до 3 разів, а для підземних вод – у межах від 5,15 рази до 1,78 разів), тоді як

окисність перманганатна змінюється в межах від 1,13 рази до 3,66 рази для всіх вод), проте показники якості води залишаються в межах екологічної безпеки.

4. Поверхневі води, відібрані на аналіз 25.03.2026 р. із майже осушеного кар'єра Негребівського родовища доломітів, за хімічним складом характеризуються достатньою чистотою і вищою якістю, ніж в р. Білка. Вміст основних речовин (заліза, хлоридів, сульфатів, азоту амонійного, нітратів, нітритів), а також нафтопродуктів в кар'єрних водах не перевищує ГДК.

5. Вмісти фактичних забруднюючих речовин по залізу загальному, каламутності і перманганатної окисності у поверхневих та підземних водах досліджуваної території рекомендується довести до ГДК. Для очищення води в колодязях с. Негребівка і у кар'єрі, в разі її забруднення, доцільно застосувати вапнякове борошно для очищення водойм (Технічні умови. ТУ У 23.5-00292623-003:2021), а для очищення р. Білка - вапнякову крихту для очищення проточно-напірних вод фільтрацією (Технічні умови ТУ У 23.5-00292623-004:2021).

6. Підтоплення заплави р. Білки внаслідок підняття в ній рівня води на 0,2 м у контрольних точках моніторингу і в зоні впливу Негребівського кар'єру після відкачування з нього основного об'єму води станом на 25.03.2026 р. ніде інструментально не зафіксовано.

7. В зоні впливу Негребівського доломітового кар'єру при завершенні його осушення станом на 25.03.2026р. санітарні показники якості води виявились не гіршими за фонові, зафіксовані на початку планової діяльності ТОВ «Доломіне» станом на 06 жовтня 2025 р.

10. Здійснювати моніторинг впливу шуму та вібрації від планованої діяльності на межі найближчої житлової забудови

На виконання п.10 Плану та графіку післяпроектного моніторингу планованої діяльності «Розробка та технічна рекультивация Негребівського родовища доломітів Житомирського району Житомирської області (1 черга)» необхідно здійснювати моніторинг впливу шуму та вібрації від планованої діяльності на межі найближчої житлової забудови.

Спостереження ведеться по двом точкам: на межі СЗЗ та на межі найближчої житлової забудови випробувальною лабораторією ТОВ «ЕКОМЕНЕДЖМЕНТ ГРУПП», що має свідоцтво про відповідність системи вимірювань, були виконані інструментальні заміри шуму на межі санітарно-захисної зони та на межі найближчої житлової забудови (протокол №24/002 від 20.03.2026р.).

Метою проведення досліджень є визначення рівня шуму на межі СЗЗ та найближчої житлової забудови.

Результати вимірювань наведені у таблиці 10.1

№ з/п	Кількість досліджень у точці	Рівні звукового тиску (дБ) в октавних смугах з середньо-геометричними частотами, гЦ									Рівень шуму дБ «А»
		31,5	63	125	250	500	1000	2000	4000	8000	
КТ №1	1	45	43	38	37	36	34	34	34	35	36
	2	45	43	39	38	36	34	34	34	34	
	3	47	43	38	37	37	35	35	33	35	
	середня	46	43	38	37	36	34	34	34	34	
КТ №2	1	44	44	37	37	35	35	34	33	33	35
	2	47	43	38	37	35	35	34	34	33	
	3	45	43	38	38	35	35	34	34	33	
	середня	45	43	38	37	35	35	34	34	33	
Рівень, що нормується за: Наказ МОЗ 22.02.2019 №463		76	67	60	54	49	46	44	43	42	55

Рівень шуму складає: КТ №1 – 36 дБ, КТ №2 – 35 дБ.

Інструментальні виміри вібрації на межі санітарно-захисної зони та найближчої житлової забудови Негребівського родовища доломітів на підставі укладеного договору виконані лабораторією ТОВ «ЕКОМЕНЕДЖМЕНТ ГРУПП» (протокол №24/002 від 20.03.2026р.).

Метою проведення досліджень є моніторинг вібрації від планованої діяльності на межі санітарно-захисної зони та найближчої житлової забудови.

Результати вимірювань наведені у таблиці 10.2

Таблиця 10.2

Результати вимірювань рівня вібрації (віброшвидкість) вісь Z:

Номер вимірювальної точки	Період доби	Середньгеометричні частоти октавних смуг, Гц						Кориговані рівні, дБ
		2	4	8	16	31,5	63	
КТ №1	Денний	33	30	34	28	42	37	43
КТ №2	Денний	32	28	30	26	38	46	40
Допустимі	Денний	79	73	67	67	67	67	

Висновок: Рівні звуку та вібрації в даних точках вимірювань не перевищують допустимий рівень, згідно «Державних санітарних норм допустимих рівнів шуму в приміщеннях житлових та громадських будинків і на території житлової забудови», затверджених наказом №463 МОЗ України від 22.02.2019 року та «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів» затверджені наказом МОЗ №173 від 19.06.1996р.

11. Здійснювати дослідження щодо виявлення видів мігруючої фауни, у тому числі птахів, а також місць масового розмноження тварин, у межах зони впливу кар'єру, із забезпеченням масового розмноження тварин, у межах зони впливу кар'єру, із забезпеченням розробки заходів мінімізації негативного впливу, у разі виявлення таких

На виконання п.11 Плану та графіку післяпроектного моніторингу планованої діяльності «Розробка та технічна рекультивация Негребівського родовища доломітів Житомирського району Житомирської області (1 черга)» необхідно здійснювати дослідження щодо виявлення видів мігруючої фауни, у тому числі птахів, а також місць масового розмноження тварин, у межах зони впливу кар'єру, із забезпеченням масового розмноження тварин, у межах зони впливу кар'єру, із забезпеченням розробки заходів мінімізації негативного впливу, у разі виявлення таких.

Періодичність проведення – щорічно.

На підставі укладеного договору з ТОВ «НВП «ЕКОІНН» було проведено післяпроектний моніторинг біорізноманіття території Негребівського родовища доломітів в період листопад 2025р. – квітень 2026р.

Післяпроектний моніторинг біорізноманіття, проведений на території Негребівського родовища доломітів у період листопад 2025 – квітень 2026 року, дозволив сформулювати комплексне уявлення про сучасний стан природних умов ділянки, її екологічні характеристики та фактори, що визначають структуру рослинних і тваринних компонентів у післяпроектний період. Отримані результати стали основою для узагальненої оцінки території, що дає змогу об'єктивно охарактеризувати типи оселищ, ступінь їх трансформації, а також фітоценотичні й фауністичні особливості ландшафту. За підсумками досліджень встановлено, що сучасні природні умови території сформовані під впливом поєднання заплавної особливості річки Білка, локальних рельєфних факторів і тривалого антропогенного впливу, пов'язаного з історією використання земель. Це обумовило переважання вторинних рослинних угруповань, сформованих унаслідок попередніх гірничих порушень та господарської діяльності.

Рослинний покрив території представлений переважно комплексом природно-похідних і антропогенно змінених угруповань, що перебувають на різних стадіях сукцесійного розвитку. Природні елементи збереглися локально — у вигляді фрагментів лучних, остепнених і вологих ділянок, характерних для поліських умов, із притаманним їм видовим складом. Водночас значну частину площі займають угруповання вторинного походження, які відзначаються підвищеною екологічною пластичністю, стійкістю до коливань умов середовища та здатністю до відновлення на порушених субстратах. У процесі моніторингу не виявлено ознак різкої деградації рослинного покриву, масового усихання або втрати зімкненості, що свідчить про стабільний характер розвитку рослинності у сучасних умовах.

Аналіз природних оселищ показав, що в межах території родовища відсутні біотопи, які належать до типів, визначених Резолюцією № 4 Постійного комітету Бернської конвенції, а також не зафіксовано рослинних угруповань, включених до Зеленої книги України. Виявлені оселища представлені переважно вторинними, трансформованими або напівприродними екосистемами, типовими для територій із тривалою історією господарського освоєння. У прибережній зоні річки Білка зберігаються окремі фрагменти природної рослинності, однак вони розташовані поза межами ліцензійної ділянки, не формують із нею безперервних екологічних зв'язків і не відповідають критеріям міжнародної охорони.

У фауністичному аспекті територія родовища не характеризується наявністю рідкісних, вразливих або екологічно спеціалізованих видів. За результатами післяпроектного моніторингу не виявлено представників флори чи фауни, занесених до

Червоної книги України. Це узгоджується із загальним характером рослинного покриву, ступенем трансформації оселищ та історією землекористування. Види з охоронним статусом, відомі для ширшого регіону, приурочені до більш природних територій — насамперед до об'єктів Смарагдової мережі, розташованих на відстані близько 9–12 км від родовища. Зазначені території не мають функціонального або екологічного зв'язку з досліджуваною ділянкою та не перебувають у зоні її впливу.

Аналіз просторового положення показав, що Негребівське родовище доломітів не входить до складу природно-заповідного фонду України та не належить до елементів регіональної екологічної мережі Житомирської області. Територія також не розташована в межах або безпосередній близькості до об'єктів Смарагдової мережі. Найближчі природоохоронні території — Довбисько-Мальованська сполучна територія, Тетерівський природний коридор та Коростишівська ключова ділянка — знаходяться на значній відстані та не формують просторових або функціональних зв'язків із територією родовища. Це свідчить про відсутність навіть потенційного ризику впливу на об'єкти природоохоронного значення.

Комплексна екологічна оцінка території свідчить, що стан рослинності та оселищ у післяпроектний період є загалом стабільним у межах сформованих антропогенних умов. Природні елементи ландшафту зберігають свої функції, забезпечуючи підтримання локального біорізноманіття, тоді як порушені ділянки демонструють виражені процеси природного відновлення. Ознак критичних або незворотних деградаційних змін не встановлено: відсутні процеси масового всихання рослинності, значного поширення інвазійних видів чи втрати рослинного покриву. Сукцесійні процеси відбуваються у межах природної динаміки та свідчать про здатність екосистеми до саморегуляції.

Таким чином, результати післяпроектного моніторингу формують обґрунтовану основу для подальшої екологічної оцінки стану території. На момент завершення досліджень територія не містить рідкісних, цінних або екологічно вразливих компонентів, які потребували б спеціального режиму охорони чи могли б обмежувати господарське використання. Це підтверджує, що з екологічної точки зору територія характеризується низьким рівнем чутливості та відсутністю суттєвих обмежень, пов'язаних із збереженням природних комплексів.

12. Здійснювати інвентаризацію видового складу птахів, плазунів та комах

На виконання п.12 Плану та графіку післяпроектного моніторингу планованої діяльності «Розробка та технічна рекультивация Негребівського родовища доломітів Житомирського району Житомирської області (1 черга)» необхідно здійснювати інвентаризацію видового складу птахів, плазунів та комах.

Періодичність проведення – двічі на рік.

Проведення інвентаризації видового складу птахів, плазунів та комах буде проводитися двічі на рік (березень-травень, червень- вересень).

13. Здійснювати дослідження щодо наявності видів флори і фауни, включених до Червоної книги України, Резолюції 6 (1998) Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (далі - Бернська конвенція) та типів природних оселищ, включених до Резолюції 4 (1996) Бернської конвенції, угруповань Зеленої книги України на територіях, планованих до розробки та у межах зони впливу кар'єру, із забезпеченням розробки заходів мінімізації негативного впливу, у разі виявлення таких видів

На виконання п.13 Плану та графіку післяпроектного моніторингу планованої діяльності «Розробка та технічна рекультивация Негребівського родовища доломітів Житомирського району Житомирської області (1 черга)» необхідно здійснювати дослідження щодо наявності видів флори і фауни, включених до Червоної книги України, Резолюції 6 (1998) Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (далі - Бернська конвенція) та типів природних оселищ, включених до Резолюції 4 (1996) Бернської конвенції, угруповань Зеленої книги України на територіях, планованих до розробки та у межах зони впливу кар'єру, із забезпеченням розробки заходів мінімізації негативного впливу, у разі виявлення таких видів.

Періодичність проведення – щорічно.

На підставі укладеного договору з ТОВ «НВП «ЕКОІНН» було проведено післяпроектний моніторинг біорізноманіття території Негребівського родовища доломітів в період листопад 2025р. – квітень 2026р.

Під час проведення післяпроектного моніторингу біорізноманіття на території Негребівського родовища доломітів у період листопад 2025 – квітень 2026 року особливу увагу було приділено виявленню видів рослин і тварин, які відповідно до чинного природоохоронного законодавства України підлягають особливій охороні. Насамперед розглядалися таксони, включені до Червоної книги України як рідкісні, вразливі або такі, що перебувають під загрозою зникнення, а також види та природні оселища, охорона яких регламентується міжнародними зобов'язаннями держави. До таких зобов'язань належать положення Бернської конвенції, що визначають перелік охоронюваних видів і категорій оселищ, а також вимоги щодо збереження територій Смарагдової мережі як складової європейської системи охорони біорізноманіття.

Моніторинг проводився комплексно та охоплював як безпосередню ліцензійну ділянку родовища, так і прилеглі території, які потенційно можуть зазнавати опосередкованого впливу господарської діяльності. Такий підхід дозволив оцінити не лише фактичний стан біоти в межах родовища, а й врахувати можливі екологічні зв'язки з навколишніми природними комплексами, що є важливим для оцінки ризиків для охоронюваних видів та їх оселищ у післяпроектний період.

Польові обстеження здійснювалися із застосуванням маршрутних оглядів, аналізу потенційно придатних біотопів, оцінки рослинних угруповань та дослідження екологічних умов, які могли б бути пов'язані з перебуванням рідкісних видів. За результатами проведених досліджень встановлено, що в межах території Негребівського родовища доломітів видів рослин або тварин, занесених до Червоної книги України, не виявлено.

Такий результат є очікуваним і узгоджується з сучасним станом території, де переважають антропогенно трансформовані біотопи. До них належать лучно-пасовищні угруповання різного ступеня трансформації, рудеральні комплекси на техногенно порушених землях, фрагменти деградованих лісових насаджень та прибережні смуги з участю чагарникових формацій роду верба (*Salix*). Жоден із зазначених типів середовищ не

формує умов, сприятливих для існування видів із високими екологічними вимогами або таких, що перебувають під охороною.

У ширшому ландшафтному контексті, відповідно до даних офіційних джерел екологічної інформації Житомирської області, у природних масивах центральної частини Полісся відзначається наявність окремих рідкісних видів фауни, зокрема ентомофауни. Поблизу найближчих територій Смарагдової мережі — «Teteriv River Valley» (UA0000320) та «Korostyshivskiyi» (UA0000165), що розташовані на відстані приблизно 9–12 км від родовища, відомі такі види комах, занесені до Червоної книги України, як красуня-діва (*Calopteryx virgo*), махаон (*Papilio machaon*), бражник скабіозовий (*Hemaris tityus*), поліксена (*Zerynthia polyxena*) та мнемозина (*Parnassius mnemosyne*). Їх наявність у регіоні пояснюється високим ступенем збереженості природних лісових, болотних і заплавних біотопів у складі Смарагдової мережі. Водночас у межах ліцензійної ділянки родовища під час польових обстежень жоден із зазначених видів не був зафіксований, що свідчить про відсутність відповідних оселищ.

Серед рідкісних видів ссавців, характерних для регіону, у літературних джерелах відзначаються видра річкова (*Lutra lutra*) та вовк (*Canis lupus*). Вони трапляються переважно в межах великих лісових масивів і водно-болотних екосистем, де зберігається відносно природний стан середовища. Типові місця їх існування приурочені до великих річкових долин і структурно цілісних природних територій. Натомість територія Негребівського родовища характеризується значним ступенем антропогенної трансформації, порушенням ґрунтового та рослинного покриву, а також домінуванням вторинних нестабільних біотопів. У зв'язку з цим імовірність перебування таких видів у межах досліджуваної ділянки є вкрай низькою, що підтверджується результатами польових обстежень — слідів їх життєдіяльності не виявлено.

Аналогічна ситуація простежується і для флори. У природних умовах центрального Полісся відомі місця зростання рідкісних видів, зокрема сон розкритий (*Pulsatilla patens*), конвалія травнева (*Convallaria majalis*), лілія лісова (*Lilium martagon*) та інші. Однак ці види приурочені до добре збережених лісових масивів, заповідних територій і напівприродних луків, які значно віддалені від родовища. У межах досліджуваної території відповідні рослинні угруповання та екологічні умови відсутні, що підтверджено результатами обстежень. Також не було зафіксовано угруповань, занесених до Зеленої книги України.

Загальна оцінка результатів післяпроектного моніторингу свідчить, що територія Негребівського родовища доломітів не є осередком концентрації рідкісних, вразливих або екологічно вибагливих видів флори та фауни. Сучасний стан рослинного та тваринного світу відображає переважно вторинний характер екосистем, сформований унаслідок тривалого антропогенного впливу та техногенної трансформації ландшафту. Відсутність видів, занесених до Червоної книги України, підтверджує, що в післяпроектний період територія не створює загроз для охоронюваних таксонів на національному рівні, що є важливим аргументом при оцінці екологічної допустимості діяльності.

14. Здійснювати моніторинг впливу планованої діяльності на території екомережі: Коростишівсько-Дніпровську сполучну територію національного рівня (Радомишльська ланка) регіональної екологічної мережі Житомирської області та Коростишівсько- Радомишльську сполучну територію національного рівня

На виконання п.14 Плану та графіку післяпроектного моніторингу планованої діяльності «Розробка та технічна рекультивація Негребівського родовища доломітів Житомирського району Житомирської області (1 черга)» необхідно здійснювати моніторинг впливу планованої діяльності на території екомережі: Коростишівсько-Дніпровську сполучну територію національного рівня (Радомишльська ланка) регіональної екологічної мережі Житомирської області та Коростишівсько- Радомишльську сполучну територію національного рівня.

Періодичність проведення – щорічно.

На підставі укладеного договору з ТОВ «НВП «ЕКОІНН» було проведено післяпроектний моніторинг біорізноманіття території Негребівського родовища доломітів в період листопад 2025р. – квітень 2026р.

Оцінка стану рослинності та оселищ Негребівського родовища доломітів за результатами післяпроектного моніторингу свідчить, що сучасний рослинний покрив території є наслідком тривалої взаємодії природних процесів і накопичених у часі антропогенних впливів. У межах ділянки простежуються окремі елементи, що зберегли риси природних заплавної комплексу річки Білка, однак переважна більшість рослинних угруповань представлена перехідними, похідними або вторинними стадіями розвитку. Такі стадії є типовими для територій, що протягом тривалого часу зазнавали господарського використання, зокрема випасання, меліоративних заходів та гірничо-технічних впливів. Сучасна структура рослинного покриву сформувалася внаслідок тривалих сукцесійних процесів, які визначили склад і просторову організацію фітоценозів у післяпроектний період.

На загальному фоні території спостерігається виражена тенденція до поступової стабілізації рослинного покриву. Це проявляється у формуванні суцільного, відносно рівномірного трав'яного шару навіть на тих ділянках, де ґрунтовий покрив раніше був порушений у процесі гірничих робіт. Рослинність виконує важливі екологічні функції: сприяє укріпленню поверхні, зменшенню ризику ерозійних процесів, накопиченню органічної речовини та поступовому формуванню нового гумусового горизонту. Така динаміка свідчить про збереження здатності території до природного відновлення та підтверджує її екологічний потенціал у післяпроектному періоді.

Разом із тим у межах родовища чітко простежується диференціація між ділянками з відносно збереженою природною структурою та територіями, що зазнали більш інтенсивного механічного або гідрологічного впливу. На відносно непорушених площах рослинний покрив характеризується високою стійкістю: травостій має добру зімкненість, видовий склад є відносно збалансованим, а ознаки поширення інвазійних видів відсутні або незначні. Це свідчить про достатній адаптаційний потенціал фітоценозів, які навіть за умов

часткової трансформації здатні підтримувати стабільний стан і виконувати основні екологічні функції.

Інша ситуація спостерігається на ділянках із порушеним рельєфом та оголеним або частково деградованим ґрунтовим покривом. Тут рослинність перебуває на ранніх або проміжних стадіях сукцесії. Переважають види-піонери, які характеризуються високою стійкістю до несприятливих умов і здатністю швидко колонізувати відкриті субстрати. Ступінь відновлення таких ділянок є неоднорідним: на окремих площах уже сформовано суцільний дерновий покрив, тоді як інші зберігають фрагментарну структуру або представлені нестійкими угрупованнями. Такі ділянки залишаються більш чутливими до зовнішніх факторів і потребують врахування при подальшому використанні території, оскільки їх екологічна стійкість є нижчою порівняно з більш стабілізованими зонами.

Прибережні оселища вздовж меліоративних каналів і малих водотоків виконують функцію локальних буферних елементів у структурі ландшафту. Незважаючи на те, що ці території зазнали впливу меліоративних робіт у минулому, вони зберігають здатність підтримувати підвищений рівень зволоження та формують мікрооселища для вологолюбних видів. Їхній стан загалом можна оцінити як задовільний, однак такі ділянки залишаються чутливими до змін гідрологічного режиму. Потенційні коливання водного балансу можуть впливати на видовий склад рослинності, ступінь її зімкненості та загальну екологічну стабільність цих оселищ.

У межах території родовища не виявлено природних оселищ, які належать до типів, визначених Резолюцією № 4 Бернської конвенції, а також не зафіксовано рослинних угруповань, занесених до Зеленої книги України. Це свідчить про те, що рослинний покрив досліджуваної ділянки не відноситься до категорій із високою природоохоронною цінністю і не формує оселищ, які потребують спеціального режиму охорони на національному чи міжнародному рівнях.

Загалом стан рослинності та оселищ Негребівського родовища доломітів у післяпроектний період можна охарактеризувати як стабільний у межах антропогенно трансформованого середовища. Територія не демонструє ознак активної деградації: не спостерігається масового всихання рослинності, інтенсивного поширення інвазійних видів або зменшення площі рослинного покриву. Водночас на ділянках із порушеним ґрунтовим профілем тривають природні сукцесійні процеси, що є закономірною реакцією екосистеми на попередні техногенні впливи та підтверджують її здатність до поступового відновлення. Сукцесійна динаміка визначає напрям і темпи формування рослинного покриву, що доцільно враховувати при плануванні подальших природоохоронних заходів і режимів використання території.

15. Проводити щорічний радіаційний контроль видобутої сировини в кар'єрі та продукції з неї на відповідність вимогам НРБУ-97

На виконання п.15 Плану та графіку післяпроектного моніторингу планованої діяльності «Розробка та технічна рекультивация Негребівського родовища доломітів Житомирського району Житомирської області (1 черга)» необхідно проводити щорічний радіаційний контроль видобутої сировини в кар'єрі та продукції з неї на відповідність вимогам НРБУ-97.

Періодичність проведення - щорічно.

У 2026 році роботу планується провести у III кварталі .

16. Проводити щорічний радіаційний контроль видобутої сировини в кар'єрі та продукції з неї на відповідність вимогам НРБУ-97

На виконання п.15 Плану та графіку післяпроектного моніторингу планованої діяльності «Розробка та технічна рекультивация Негребівського родовища доломітів Житомирського району Житомирської області (1 черга)» необхідно проводити щорічний радіаційний контроль видобутої сировини в кар'єрі та продукції з неї на відповідність вимогам НРБУ-97.

Періодичність проведення - щорічно.

У 2026 році роботу планується провести у III кварталі .